1. MEKTUP

١- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْاَوَّلُ: اِلَى السَّيِّدِ الْمِيرْ مُحَمَّدْ نُعْمَانَ فِي جَوَابِ سُؤَالِهِ عَنْ اَقْرَبِيَّةِ اَفْعَالِ الْوَاجِبِ وَصِفَاتِهِ وَذَاتِهِ جَلَّ سُلْطَانُهُ ﴾

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى وَصَلَتِ الصَّحِيفَةُ الشَّرِيفَةُ قَدِ ارْتَكَبْتُمْ مَشَقَّةً كَثِيرَةً جَعَلَ اللهُ سُبْحَانَهُ سَعْيَكُمْ مَشْكُورًا وَلَمَّا اسْتَفْسَرْتُمْ عَنْ اَقْرَبِيَّةِ اَفْعَالِ الْوَاجِبِ وَصِفَاتِهِ وَذَاتِهِ جَلَّ سُلْطَانُهُ مُكَرَّرًا وَوَلِهْتُمْ بِبَيَانِهِ اَرَدْنَا اَنْ نَذْكُرَ مِنْهَا قَدْرًا يَسِيرًا (اِعْلَمْ) اَنَّ كُلَّ شَيْئٍ هُوَ ذَلِكَ الشَّيْئُ بِمَاهِيَّتِهِ وَجَعْلُ الْجَاعِلِ لِثُبُوتِ الْمَاهِيَّةِ لِذَلِكَ الشَّيْئِ لَيْسَ بِلَازِمٍ اَصْلًا فَاِنَّ ثُبُوتَ الشَّيْئِ لِنَفْسِهِ ضَرُورِيٌّ وَمِنْ هَهُنَا قَالُوا "اِنَّ الْجَعْلَ لَيْسَ بِثَابِتٍ فِي نَفْسِ الْمَاهِيَّةِ وَالْمَاهِيَّةُ لَيْسَتْ بِمَجْعُولَةٍ" وَالْجَعْلُ اِنَّمَا هُوَ لِاتِّصَافِ الْمَاهِيَّةِ بِالْوُجُودِ اَلَا تَرَى اَنَّ فِعْلَ الصَّبَّاغِ اِنَّمَا هُوَ فِي اتِّصَافِ الثَّوْبِ بِاللَّوْنِ لَا اَنَّهُ يَجْعَلُ الثَّوْبَ ثَوْبًا وَاللَّوْنَ لَوْنًا فَاِنَّهُ مُحَالٌ لِكَوْنِهِ تَحْصِيلَ الْحَاصِلِ فَلَمْ يَكُنِ الْجَعْلُ فِي نَفْسِ الشَّيْئِ بَلْ فِي اتِّصَافِ الشَّيْئِ بِالْوُجُودِ فَثَبَتَ اَنَّ الشَّيْئَ اِنَّمَا يَكُونُ شَيْئًا بِمَاهِيَّتِهِ وَهَذَا الْمَعْنَى مَفْقُودٌ فِي ظِلِّ الشَّيْئِ وَعَكْسِ الشَّيْئِ فِي النَّظَرِ الْكَشْفِيِّ فَاِنَّ عَكْسَ الشَّيْئِ وَظِلَّهُ لَيْسَا بِظِلٍّ وَعَكْسٍ بِمَاهِيَّتِهِمَا الظِّلِّيَّةِ وَالْعَكْسِيَّةِ بَلْ بِمَاهِيَّةِ اَصْلِهِمَا فَاِنَّ الظِّلَّ لَا مَاهِيَّةَ لَهُ وَالظَّاهِرُ بِهِ اِنَّمَا هُوَ مَاهِيَّةُ الْاَصْلِ اَظْهَرَتْ نَفْسَهَا بِالظِّلِّ فَيَكُونُ الْاَصْلُ اَقْرَبَ اِلَى الظِّلِّ مِنْ نَفْسِهِ فَاِنَّ الظِّلَّ ظِلٌّ بِاَصْلِهِ لَا بِنَفْسِهِ وَحَيْثُ اَنَّ الْعَالَمَ ظِلَالُ اَفْعَالِ الْوَاجِبِ جَلَّ سُلْطَانُهُ وَعُكُوسُهَا تَكُونُ الْاَفْعَالُ الَّتِي هِيَ اُصُولُهَا اَقْرَبَ اِلَى الْعَالَمِ مِنَ الْعَالَمِ بِالضَّرُورَةِ وَكَذَلِكَ الْاَفْعَالُ ظِلَالُ صِفَاتِ الْوَاجِبِ جَلَّ شَاْنُهُ فَتَكُونُ اَقْرَبَ اِلَى الْعَالَمِ مِنَ الْعَالَمِ وَاُصُولِهِ الَّتِي هِيَ الْاَفْعَالُ لِكَوْنِهَا اَصْلَ الْاَصْلِ وَحَيْثُ اَنَّ الصِّفَاتِ ظِلَالُ حَضْرَةِ الذَّاتِ الَّتِي هِيَ اَصْلُ جَمِيعِ الْاُصُولِ فَلَا جَرَمَ تَكُونُ الذَّاتُ اَقْرَبَ اِلَى الْعَالَمِ مِنَ الْعَالَمِ وَمِنَ الْاَفْعَالِ وَالصِّفَاتِ الْوَاجِبِيَّةِ هَذَا هُوَ بَيَانُ اَقْرَبِيَّتِهِ تَعَالَى الْمُمْكِنُ اِيرَادُهُ فِي حَيِّزِ التَّحْرِيرِ فَلَوْ اَنْصَفَ الْعُقَلَاءُ يَحْتَمِلُ اَنَّهُمْ يَقْبَلُونَ هَذَا الْمَعْنَى فَاِنْ لَمْ يَقْبَلُوا فَلَا غَمَّ لِاَنَّهُ خَارِجٌ عَنِ الْمَبْحَثِ وَحَيْثُ انْدَرَجَ فِي

هَذَا الْبَيَانِ الْمُقَدِّمَاتُ الْمَعْقُولَةُ لَوْ اَشْرَكْتُمُ السَّيِّدَ الْمِيرْ شَمْسَ الدِّينِ عَلِيًّا فِى مُطَالَعَةِ هَذَا الْمَكْتُوبِ لَسَاغَ وَكَتَبْتُمْ اَنَّهُ قَدْ اَرَدْنَا الشُّرُوعَ فِى جَمْعِ الْجِلْدِ الثَّالِثْ مِنَ الْمَكْتُوبَاتِ فَامْضُوا عَلَى مَا اَرَدْتُمْ فَاِنَّ اَهْلَ اللهِ اِذَا رَأَوْا فِى اَمْرٍ صَلاَحًا يَحْتَمِلُ اَنْ يَكُونَ مُبَارَكًا وَاِذَا فَوَّضْتُمْ هَذَا اْلاَمْرَ اِلَى الْمِيرْ الْمُشَارِ اِلَيْهِ فَلْيَجْعَلِ النُّسَخَ مُتَعَدِّدَةً وَلْيُرْسِلْ نُسْخَةً اِلَى سَرْهَنْدْ وَلْيَحْفَظِ الْمُسْوَدَّاتِ وَلَعَلَّهَا يَقَعُ اْلاِحْتِيَاجُ اِلَيْهَا وَالْفَقِيرُ مُتَحَيِّرٌ فِى سَفَرِكُمْ وَقُعُودِكُمْ فَمِنْ جِهَةِ اَنَّهُ حَرِيصٌ عَلَى مُلاَقَاتِكُمْ لاَ يَقْدِرُ اَنْ يُحَرِّكَ شَفَتَيْهِ بِسَفَرِكُمْ وَلاَ يَقْدِرُ اَنْ يَدُلَّكُمْ عَلَى الْقُعُودِ أَيْضًا لِخَوْفِ كَوْنِ الْقُعُودِ سَبَبًا لِفَوْتِ مَصَالِحِ جَمْعٍ كَثِيرٍ وَلَكِنْ اِذَا سَافَرْتُمْ اَرْسِلُوا هُنَا الْخَواجَهْ مُحَمَّدًا هَاشِمًا لِيَكُونَ فِى الصُّحْبَةِ اَيَّامًا وَلْيَأْخُذَ بَعْضَ الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ فَاِنَّهُ يُرَى شَابًّا قَابِلاً وَحَيْثُ اَنَّ الْمُشَارَ اِلَيْهِ مُرَبَّاكُمْ وَعَارِفٌ بِمَذَاقِكُمْ يَنْبَغِى اَنْ تُحِيلُوا اْلاِسْتِفْسَارَتِ عَلَيْهِ فَيَسْتَمِعَ الْجَوَابَ وَيُؤَدِّيَهُ اِلَيْكُمْ وَالسَّلاَمُ.

TÜRKÇE ANLAMI

Seyyid Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. Allah'ın zatı, sıfatları ve fiillerinin kula yakınlığı hakkındadır.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlarım.

Allah'a hamd, peygamberlerine selam olsun. Değerli mektubunuz elimize geçti. Pek zahmet etmişsiniz. Allah gayretinizi mükafatlandırsın. Mektubunuzda Allah'ın zatının, sıfatlarının ve fiillerinin kula olan yakınlığının mahiyeti hakkında tekrar tekrar soru yönelttiniz ve bu konunun açıklanması için ısrar ettiniz. Bu sebeple bir nebze bu konuya değinmek istiyoruz.

Öncelikle şunu ifade etmeliyim ki, her şey mahiyetiyle bir şeydir. Bir yaratıcının bir şeye mahiyet ispat etmesi asla gerekmez. Zira şeyin kendi kendisine olan sübutu zorunludur. Bu sebepledir ki *"gerçekte mahiyetin özünde kılmak* (yaratmak) *diye bir şey söz konusu değildir ve mahiyet yaratılmış değildir"* demişlerdir.

Kılmak ancak mahiyete varlık kazandırma aşamasında söz konusudur. Kumaş boyayan kimsenin işi kumaşa belli bir renk vermektir. Yoksa onun işi kumaşı kumaş, boyayı boya kılmak değildir; üstelik bu imkansız-

dır. Zira bu var olan bir şeyi yeniden var etmeye çalışmaktır. Burada da durum böyledir; kılmak eşyanın özünde değil, var olmasında söz konusudur. Şu halde bir *«şey»* mahiyeti ile *«şey»* olur.

Bu durum keşif açısından bakıldığında eşyanın gölge ve yansımalarında söz konusu değildir. Gölgeler ve yansımalar bu mahiyetleri itibarıyla gölge ve yansıma değildir. Gerçekte bunların gölge ve yansıma oluşları asıllarının mahiyeti itibariyledir. Çünkü gölgenin bir mahiyeti yoktur. Gölgede zuhur eden şey aslın mahiyetidir, kendisini gölgeyle açığa çıkarmıştır. Bu bakımdan asıl gölgeye gölgenin kendisinden daha yakındır. Zira gölge kendisiyle değil, aslıyla gölgedir. *Bu alem Allah'ın fiillerinin birer gölgesi ve yansıması olduğundan alemin aslı olan ilahî fiiller zorunlu olarak aleme alemin kendisinden daha yakındır.* Bunun gibi fiiller de Allah'ın sıfatlarının birer gölgesidir.

Şu halde sıfatlar da, aslın aslı olduğundan, aleme alemden ve alemin asıllarını teşkil eden ilahi fiillerden daha yakın olmak durumundadır. Sonuçta sıfatlar da bütün asılların aslı olan Allah'ın zatının birer gölgesi olduğu için, Allah'ın zatı aleme, alemin kendisinden ve aslı olan fiil ve sıfatlardan daha yakındır.

Allah'ın yakınlığıyla alakalı olarak yazıya dökebileceğim bunlardır. İnsaf edilirse bunların kabul edileceğini umuyorum. Ama kabul edilmezse de üzülmem; çünkü bu bahsimizin dışındadır. Burada yaptığım açıklamalar içinde bazı kelamî ayrıntılar yer aldığı için mektubu Seyyid Mir Şemseddin Ali'yle birlikte mütalaa ederseniz iyi olur.

Mektubunuzda Mektubatım'ın üçüncü cildini toplamaya başlamak istediğinizi yazmışsınız. Bunu yapabilirsiniz. Allah dostlarının faydalı gördüğü işin hayırlara vesile olacağını umuyorum.

Mektupları toplama işini adı geçen Seyyid Mir Şemsüddin'e tevdi edecek olursanız kendisine, mektupları kopya edip bir kopyasını Serhend'e göndermesini ve müsveddeleri saklamasını söyleyin. Belki bir gün onlara ihtiyaç duyulabilir.

Acizane, sefere çıkmanız veya çıkmamanız konusunda kararsızım. Sizi görmeyi çok arzu ettiğimden yola çıkmanızı isteyemiyorum. Öte yandan insanların menfaatini düşündüğüm için yola çıkmayıp memleketinizde kalmanızı da isteyemiyorum. Fakat yola çıkacak olursanız, bir müddet yanımızda kalıp bazı marifetleri tahsil etmesi için Hace Muhammed

Haşim'i buraya gönderiniz. Bu genci kabiliyetli görüyorum. Ayrıca sizin terbiyenizde yetiştiğinden meşrebinizi bilmektedir. Bu sebeple sorularınızı bana onunla iletebilir ve onun ağzından cevaplarımı öğrenebilirsiniz.

KELİME ANLAMI

1. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الْاَوَّلُ Birinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى السَّيِّدِ الْمِيرْ مُحَمَّد نُعْمَانْ Seyyid Mir Muhammed Numan' a** *(Ne hakkındadır?)* **فِي جَوَابِ سُؤَالِه Sorusunun cevabı hakkındadır** *(Neden sorusu?)* **عَنْ اَقْرَبِيَّةِ اَفْعَالِ الْوَاجِبِ وَصِفَاتِهِ وَذَاتِهِ Vacip Teâlâ'nın fiil, sıfat ve zatının ekrabiyeti/ çok yakınlığından جَلَّ سُلْطَانُهُ Onun saltanatı yücedir ≻**

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَسَلَامٌ Selam ise عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Seçtiği kullarına olsun وَصَلَتِ الصَّحِيفَةُ الشَّرِيفَةُ Değerli sahife ulaştı قَدِ ارْتَكَبْتُمْ مَشَقَّةً كَثِيرَةً Çok zahmet etmişsiniz جَعَلَ اللهُ سُبْحَانَهُ سَعْيَكُمْ Allah Subhânehu çalışmanızı kılsın *(Ne?)* مَشْكُورًا Şükre layık وَلَمَّا اسْتَفْسَرْتُمْ Siz ne zaman ki tefsir istediniz *(Neden?)* عَنْ اَقْرَبِيَّةِ اَفْعَالِ الْوَاجِبِ وَصِفَاتِهِ وَذَاتِهِ Vacip Teâlâ'nın zat sıfat ve fiillerinin çok yakınlığından جَلَّ سُلْطَانُهُ Onun saltanatı yücedir *(Nasıl istediniz?)* مُكَرَّرًا Tekrar tekrar وَوَلِهْتُمْ بِبَيَانِهِ Ve açıklanmasına düşkün oldunuz اَرَدْنَا اَنْ نَذْكُرَ مِنْهَا Biz de ondan zikretmeyi murat ettik *(Neyi?)* قَدْرًا يَسِيرًا Az bir miktarı (اِعْلَمْ) Bilesin ki, اَنَّ كُلَّ شَيْءٍ Her şey *(Nedir?)* هُوَ ذَلِكَ الشَّيْءُ بِمَاهِيَّتِهِ Mahiyetiyle o şeydir وَجَعْلُ الْجَاعِلِ Tayin edenin tayini *(Niçin?)* لِثُبُوتِ الْمَاهِيَّةِ Mahiyetin sabit olması için *(Neye?)* لِذَلِكَ الشَّيْءِ O şeye *(Böyle bir şey yapması ne değildir?)* لَيْسَ بِلَازِمٍ اَصْلًا Asla lazım değildir فَاِنَّ ثُبُوتَ الشَّيْءِ لِنَفْسِهِ Zira bir şeyin kendi kendine olan sübutu *(Nedir?)* ضَرُورِيٌّ Zaruridir وَمِنْ هَهُنَا قَالُوا Bundan dolayı dediler ki: اَنَّ الْجَعْلَ Tayin/belirleme *(Nedir?)* لَيْسَ بِثَابِتٍ Sabit değildir *(Nerede?)* فِي نَفْسِ الْمَاهِيَّةِ Mahiyetin kendisinde وَالْمَاهِيَّةُ لَيْسَتْ بِمَجْعُولَةٍ Mahiyet tayin edilmiş değildir وَالْجَعْلُ Tayin اِنَّمَا هُوَ O sadece لِاتِّصَافِ الْمَاهِيَّةِ Mahiyetin vasıflanması içindir *(Ne ile?)* بِالْوُجُودِ Varlıkla اَلَا تَرَى Görmez misin ki, اَنَّ فِعْلَ الصَّبَّاغِ Boyacının işi *(Nedir?)* اِنَّمَا هُوَ O iş sadece فِي اتِّصَافِ الثَّوْبِ بِاللَّوْنِ Elbisenin renkle vasıflanmasındadır لَا اَنَّهُ يَجْعَلُ الثَّوْبَ ثَوْبًا Yoksa o elbiseyi elbise yapmaz وَاللَّوْنَ لَوْنًا Rengi de renk yapmaz فَاِنَّهُ مُحَالٌ Zira o muhaldir *(Niçin?)* لِكَوْنِهِ تَحْصِيلَ الْحَاصِلِ Var olanı elde etmeye çalışmak olduğu için فَلَمْ يَكُنِ الْجَعْلُ Bu sebeple tayin olmadı

(Nerede?) بَلْ فِى اتِّصَافِ الشَّيْءِ فِى نَفْسِ الشَّيْءِ Bir şeyin kendisinde Bilakis bir şeyin vasıflanmasındadır (Ne ile?) بِالْوُجُودِ Varlıkla فَثَبَتَ Böylece sabit oldu ki, اَنَّ الشَّيْءَ Bir şey اِنَّمَا يَكُونُ شَيْئًا بِمَاهِيَّتِهِ Sadece mahiyetiyle şey olur وَهٰذَا الْمَعْنٰى مَفْقُودٌ Ve bu mana yoktur (Nerede?) فِى ظِلِّ الشَّيْءِ وَعَكْسِ الشَّيْءِ Şeyin gölgesi ve aksinde (Nerede yoktur?) فِى النَّظَرِ الْكَشْفِيِّ Keşfi bakışta فَاِنَّ عَكْسَ الشَّيْءِ وَظِلَّهُ Zira bir şeyin aksi ve gölgesi لَيْسَا بِظِلٍّ وَعَكْسٍ Gölge ve akis değildir (Ne ile?) بِمَاهِيَّتِهِمَا الظِّلِّيَّةِ وَالْعَكْسِيَّةِ Gölge ve akis olan mahiyetleriyle بَلْ بِمَاهِيَّةِ اَصْلِهِمَا Bilakis asıllarının mahiyetiyle gölge ve akistirler وَالظَّاهِرُ بِهِ فَاِنَّ الظِّلَّ لَا مَاهِيَّةَ لَهُ Çünkü gölgenin mahiyeti yoktur اَظْهَرَتْ نَفْسَهَا بِالظِّلِّ Onunla zahir olan (Nedir?) اِنَّمَا هُوَ مَاهِيَّةُ الْاَصْلِ O sadece aslın mahiyetidir ki, Kendini gölgeyle izhar etmiştir فَيَكُونُ الْاَصْلُ Dolayısıyla asıl olur (Ne?) اَقْرَبَ اِلَى الظِّلِّ Gölgeye daha yakın (Neden?) مِنْ نَفْسِهِ Gölgenin kendisinden فَاِنَّ الظِّلَّ ظِلٌّ بِاَصْلِهِ Çünkü gölge aslıyla gölgedir لَا بِنَفْسِهِ Kendisiyle değil وَحَيْثُ اَنَّ الْعَالَمَ Ve mademki alem (Nedir?) ظِلَالُ اَفْعَالِ الْوَاجِبِ Vacib'in fiillerinin gölgedir جَلَّ سُلْطَانُهُ Onun saltanatı yücedir وَعُكُوسُهَا Ve fiillerin akisleridir تَكُونُ الْاَفْعَالُ الَّتِى هِىَ اُصُولُهَا (Bu durumda) gölgelerin aslı olan fiiller olur (Ne?) اَقْرَبَ اِلَى الْعَالَمِ مِنَ الْعَالَمِ Aleme alemden daha yakın (Nasıl?) بِالضَّرُورَةِ Zorunlu olarak وَكَذٰلِكَ الْاَفْعَالُ Aynı şekilde fiiller de (Nedir?) ظِلَالُ صِفَاتِ الْوَاجِبِ Vacib'in sıfatlarının gölgeleridir جَلَّ شَاْنُهُ Onun şanı yücedir وَاُصُولِهِ فَتَكُونُ اَقْرَبَ اِلَى الْعَالَمِ Dolayısıyla aleme daha yakın olur (Neden?) مِنَ الْعَالَمِ Alemden لِكَوْنِهَا اَصْلَ الْاَصْلِ (Niçin?) الَّتِى هِىَ الْاَفْعَالُ Ve onun asılları olan fiillerden de (daha yakın olur) Aslın aslı olduğu için وَحَيْثُ اَنَّ الصِّفَاتِ Ve mademki sıfatlar ظِلَالُ حَضْرَةِ الذَّاتِ Hazreti Zat'ın gölgeleridir الَّتِى هِىَ اَصْلُ جَمِيعِ الْاُصُولِ Ki o tüm asılların aslıdır فَلَا جَرَمَ Bu durumda hiç şüphesiz تَكُونُ الذَّاتُ Zat olur (Ne?) اَقْرَبَ اِلَى الْعَالَمِ Aleme daha yakın (Neden?) مِنَ الْعَالَمِ Alemden وَمِنَ الْاَفْعَالِ وَالصِّفَاتِ الْوَاجِبِيَّةِ Vacib'in sıfat ve fiillerden هٰذَا هُوَ بَيَانُ اَقْرَبِيَّتِهِ تَعَالٰى İşte bu Allah'ın en yakın olmasının beyanıdır ki, الْمُمْكِنُ اِيرَادُهُ Zikri mümkün olan (Nerede?) فِى حَيِّزِ التَّحْرِيرِ Yazı içerisinde فَلَوْ اَنْصَفَ الْعُقَلَاءُ Akıllılar eğer insaf etse يَحْتَمِلُ Muhtemeldir ki, اَنَّهُمْ يَقْبَلُونَ هٰذَا الْمَعْنٰى Onlar bu manayı kabul ederler فَاِنْ لَمْ يَقْبَلُوا Eğer kabul etmezlerse فَلَا غَمَّ Gam yoktur (Niçin?) لِاَنَّهُ خَارِجٌ عَنِ الْمَبْحَثِ Zira bu konunun dışındadır وَحَيْثُ انْدَرَجَ Ve yer aldığı için (Nerede?) فِى هٰذَا الْبَيَانِ Bu açıklamada (Ne?) الْمُقَدِّمَاتُ الْمَعْقُولَةُ Akli mukaddimeler لَوْ اَشْرَكْتُمْ Eğer ortak ederseniz (Kimi?) السَّيِّدَ الْمِيرْ شَمْسَ الدِّينِ عَلِيًّا Seyyid Mir Şemseddin Ali'yi (Neye?) فِى مُطَالَعَةِ هٰذَا

أَنَّهُ قَدْ أَرَدْنَا Ve yazmışsınız ki, وَكَتَبْتُمْ Elbette uygun olur لَسَاغَ Bu mektubu okumaya لِلْمَكْتُوبِ مِنَ (Neden?) Üçüncü cildi toplamaya فِي جَمْعِ الْجِلْدِ الثَّالِثِ (Neye?) Biz başlamak istiyoruz الشُّرُوعَ فَانَّ أَهْلَ اللهِ İsteğiniz üzere عَلَى مَا أَرَدْتُمْ (Nasıl?) Hareket edin فَامْضُوا Mektubat'tan الْمَكْتُوبَاتِ Zira Ehlullah اِذَا رَأَوْا فِي أَمْرٍ Bir işte gördüklerinde صَلاَحًا (Ne?) Bir iyilik يَحْتَمِلُ Muhtemeldir (Ne?) لِي وَاِذَا فَوَّضْتُمْ هٰذَا الْاَمْرَ Bu işi havale ettiğinizde (Kime?) اَنْ يَكُونَ مُبَارَكًا Onun bereketli olması وَلْيُرْسِلْ فَلْيَجْعَلِ النُّسَخَ مُتَعَدِّدَةً Nüshaları çok yapsın الْمِيرُ الْمُشَارُ اِلَيْهِ İşaret edilen Mir Şemseddin'e نُسْخَةً Bir nüsha da göndersin (Nereye?) اِلَى سَرْهَنْدَ Serhend'e وَلْيَحْفَظِ الْمُسَوَّدَاتِ Müsveddeleri de muhafaza etsin وَلَعَلَّهَا يَقَعُ الْاِحْتِيَاجُ اِلَيْهَا Umulur ki onlara ihtiyaç olur وَالْفَقِيرُ مُتَحَيِّرٌ Fakir kararsız (Hangi konuda?) فِي سَفَرِكُمْ وَقُعُودِكُمْ Sizin sefere çıkmanız veya orada kalmanız konusunda لاَ يَقْدِرُ فَمِنْ جِهَةِ أَنَّهُ حَرِيصٌ İstekli olması yönünden عَلَى مُلاَقَاتِكُمْ (Neye?) Sizinle karşılaşmaya Güç yetiremiyor (Neye?) اَنْ يُحَرِّكَ شَفَتَيْهِ Dudaklarını oynatmaya (Ne ile?) بِسَفَرِكُمْ Sefere çıkmanıza وَلاَ يَقْدِرُ Ve güç yetiremiyor (Neye?) اَنْ يَدُلَّكُمْ عَلَى الْقُعُودِ أَيْضًا Sizi orada kalmaya yönlendirmeye de لِخَوْفِ كَوْنِ الْقُعُودِ Orada kalmanın olabileceği korkusundan (Ne?) سَبَبًا لِفَوْتِ مَصَالِحِ جَمْعٍ كَثِيرٍ Bir çoklarının maslahatının gitmesine sebep وَلَكِنْ اِذَا سَافَرْتُمْ Ancak sefere çıktığınızda اَرْسِلُوا هُنَا Buraya gönderin (Kimi?) الْخَواجَهْ مُحَمَّدًا هَاشِمًا Hâce Muhammed Haşim'i (Niçin?) لِيَكُونَ فِي الصُّحْبَةِ أَيَّامًا Birkaç gün sohbette bulunması وَلْيَأْخُذَ بَعْضَ الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ Ve bazı ilim ve marifetleri alması için فَاِنَّهُ يُرَى شَابًّا قَابِلاً Zira o kabiliyetli bir genç olarak görünüyor وَحَيْثُ اَنَّ الْمُشَارَ اِلَيْهِ Ve de işaret edilen kişi مُرَبَّاكُمْ وَعَارِفٌ بِمَذَاقِكُمْ Sizin terbiyenizden geçtiği ve zevkinizi bildiği için يَنْبَغِي اَنْ تُحِيلُوا الْاِسْتِفْسَارَاتِ عَلَيْهِ Sorularınızı ona havale etmeniz gerekir فَيَسْتَمِعَ الْجَوَابَ O da cevabı duyar وَيُؤَدِّيَهُ اِلَيْكُمْ Ve size ulaştırır وَالسَّلاَمُ Selamlar...